

fundet egentlig nærmest er til for deres egen Skyld, og at den Omstændighed, at de har siddet med en Ejendom i Magsvejrstider, den Gang Forholdene var normale, maa begrunde, at de nu, da Pengenes faldende Værdi gør, at Priserne er sprunget til Tops, selv kan klippe hele den Avance, som denne forbedrede Konjunktur byder. Disse Ejere ønsker jeg ikke at tage med i Betragtning; og ligesom jeg i Gaar glædede mig over, at den ærede Landbrugsminister har viklet sig ud af det agrariske Selskab, der ikke kan faa nok, og har taget samfundsmæssigt paa de Spørgsmaal, som skal ordnes ved Kornloven, vil jeg sige, at jeg haaber, at den højtærede Indenrigsminister vil forstaa, at han ikke i Fremtiden skal tage særligt Hensyn til dem iblandt Husværterne, der ikke kan faa nok. Han skal betragte disse som Landmandsforeningsagraren eller Dividendematadoren, jeg omtalte i Gaar, som dem, der mener, at Samfundet er til for deres Skyld, og er ganske ude af Stand til at se samfundsmæssigt paa en Sag.

Saa er der Lejeren af samme Type. Det er ham, som er uhyre nærsom, naar det gælder om at regne en Avance ud i en Butik, uhyre nærsom, naar det gælder om at regne en Timebetaling ud for sig, eller som Embeds- og Bestillingsmand meget nøjeregnende; naar det gælder om at udregne en Lønforhøjelse eller Pension baade for sig selv og Enke — det er endelig den Lejer, som, naar han skal til at leje Værelser ud, søger at snyde sin Næste saa godt, som han kan, for at komme til at tage saa meget som muligt af den fattige Kontordame eller Arbejder, men derefter som Medlem af Lejerforeningen møder paa Lejernes Generalforsamling og udtaler i den dybeste Alvor sine sociale Følelser, sin Forstaaelse af, hvad man skylder dem, der lider, og udbreder sig om, hvorledes man maa drage Omsorg for, at Lejeren faar saa lille en Leje at betale som mulig. Jeg tror, ingen af de tilstedeværende er ukendt med saadant et Fænomen; vi kender alle den Slags Folk. Vi ved, hvorledes de nu faar en haardt tiltrængt Lovparagraf, efter hvilken man kan tage dem ved Ørene, saaledes som slette og daarlige Husværter ogsaa bør tages ved Ørene, og jeg er meget glad over, at Ministeriet har gjort Maskerne i Nettet noget tættere, saa man ogsaa kan faa fat i de ideelle Figurer, der opererer paa denne Maade indenfor Lejernes Kreds.

Denne Ejer og denne Lejer, jeg her har karakteriseret, har jeg ikke noget til-

overs for; jeg vil haabe, at Lovgivningsmagten paa kraftigst mulig Maade vil tage dem ved Vingebenet og anbringe dem der, hvor de fortjener at blive anbragt. Omvendt vil jeg meget gerne lægge et godt Ord ind for den Lejer og den Ejer, som man kan betragte ud fra et samfundsmæssigt Synspunkt. Derom vil jeg bemærke følgende: Jeg ser nok, at man nu skubber Spørgsmaalet om en Løsning af dette Spørgsmaal et halvt Aar ud, og jeg ser ogsaa, at man gør det i Læ af, at Boligkommissionen har udtalt et Ønske om, at denne Tid skal gaa. Jeg ser heller ikke nogen Ulykke i, at denne Tid gaar, ihvorvel jeg i Overensstemmelse med, hvad jeg sagde i Fjor, mener, at vi i Fjor fik den sletteste Huslejelov, vi nogen Sinde har faaet, saa der i og for sig var god Grund til at faa den ændret snarest muligt. Men bevares! $\frac{1}{2}$ Aar mere eller mindre spiller ikke stor Rolle i Livet, og det kan vel derfor nok passere, at man skubber denne Reform $\frac{1}{2}$ Aar ud i Tiden. Hr. Niels Petersen, som jo er en uforberdlig Lejerrepræsentant af den bedste Sort, var utilfreds med $\frac{1}{2}$ Aar; han vilde gerne have den nugældende Lovs Gyldighed forlænget, vistnok helst for bestandig eller noget der henad. Jeg er ganske uenig med ham deri. En Lov af den Natur, her er Tale om, skal have et saa kort Spillerum som muligt. Den maa endelig ikke have langt Spillerum, thi kommer man ind paa det, kommer man ind paa Indgreb, som er ganske uberettigede baade fra den ene og fra den anden Side set. Vi skal en Gang videre; men til den Tid, da Sagens endelige Ordning skal afgøres, sidder jeg vel ikke i Rigsdagen. Man vil altsaa ikke kunne misforstaa, at jeg nu benytter Lejligheden til at gøre et Par Bemærkninger om dette Forhold, som har beskæftiget mig meget i den Tid, jeg har været paa Rigsdagen, og som jeg har gjort mig Umage for paa visse Omraader at sætte mig grundigt ind i.

Jeg vil da sige, at den Husværtsbetragtning, som gaar ud paa, at vi skal have en Lovgivning paa dette Omraade, som med raske Skridt fører Huslejelovgivningen bort og skaber i Løbet af meget kort Tid fuldstændig Frihed paa dette Omraade, den Husværtsbetragtning deler jeg ikke. Jeg tror, at Samfundet i høj Grad trænger til en Lovgivning paa dette Punkt saa længe, indtil vi naar til virkelig regelmæssige Tilstande. Jeg er selv Husvært og i høj Grad økonomisk interesseret i min Stilling